

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ
ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ
ЦЕНТР КІБЕРБЕЗПЕКИ
КАФЕДРА КІБЕРБЕЗПЕКИ

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОНАННЯ
КУРСОВОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ
«КІБЕРЗАХИСТ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ»**
другий (магістерський) рівень вищої освіти

Методичні рекомендації розглянуто і схвалено на засіданні кафедри
КБ ЦКБ ННІ ІБ СК Національної академії Служби безпеки України «14»
01 2025 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри кібербезпеки
ЦКБ ННІ ІБ СК НА СБ України
д.т.н., професор
«14» 01 2025 р.

Анастасія ВАВЛЕНКОВА

ЗМІСТ

1. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПИТАННЯ З ПІДГОТОВКИ КУРСОВОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «КІБЕРЗАХИСТ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ»	4
1.1. Загальні положення	4
1.1.1. Мета та вимоги до курсової роботи зі спеціальності.....	4
2. ПЕРЕЛІК ТЕМ ТА ПОСЛІДОВНІСТЬ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «КІБЕРЗАХИСТ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ».....	5
2.1. Тематика курсових робіт з дисципліни «Кіберзахист об'єктів критичної інфраструктури»	5
2.2. Етапи виконання курсової роботи	7
3. СТРУКТУРА ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО НАПИСАННЯ РОЗДІЛІВ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	8
3.1. Титульний аркуш.....	9
3.2. Зміст	9
3.3. Перелік умовних позначень.....	9
3.4. Вступ.....	10
3.5. Розділ 1. Аналіз актуальності розв'язуваної задачі й огляд наявних результатів	11
3.6. Розділ 2. Опис об'єкта дослідження. Пропозиції з вдосконалення шляхів, методів розв'язання проблем.....	11
3.7. Розділ 3. Ефективність наведених пропозицій та розробок щодо забезпечення захисту інформації об'єкта критичної інфраструктури	12
3.8. Висновки.....	12
3.9. Додатки.....	13
3.10. Список використаних джерел	13
4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	16
4.1. Вимоги до оформлення	16
5. ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	22
5.1 Загальні положення	22
5.5. Критерії оцінювання курсової роботи.....	22
ДОДАТОК А	23
ДОДАТОК Б.....	24
ДОДАТОК В	25

1. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПИТАННЯ З ПІДГОТОВКИ КУРСОВОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «КІБЕРЗАХИСТ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ»

1.1. Загальні положення

1.1.1. Мета та вимоги до курсової роботи зі спеціальності

Курсова робота з дисципліни «Кіберзахист об'єктів критичної інфраструктури» є підсумковою роботою, яка дає змогу виявити рівень засвоєння слухачами необхідних теоретичних знань та практичних навиків, здатність до самостійної роботи за обраним професійним спрямуванням відповідно до предметної галузі діяльності.

Метою виконання курсової роботи є розв'язання конкретних прикладних завдань відповідно до об'єкта діяльності на основі застосування комплексу набутих теоретичних знань і практичних навичок.

Основними вимогами до курсової роботи є:

- поглиблений аналіз теми дослідження;
- самостійні дослідження, розрахунки;
- обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення об'єкта дослідження;
- належне оформлення;
- наявність усіх супровідних документів;
- виконання і здача роботи у встановлені терміни.

Розробка курсової роботи має здійснюватися відповідно до вимог національних і міжнародних стандартів щодо застосування, розробки необхідного програмного забезпечення, інформаційно-телекомунікаційних систем та комплексів.

2. ПЕРЕЛІК ТЕМ ТА ПОСЛІДОВНІСТЬ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «КІБЕРЗАХИСТ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ»

2.1. Тематика курсових робіт з дисципліни «Кіберзахист об'єктів критичної інфраструктури»

Тематика курсових робіт з дисципліни «Кіберзахист об'єктів критичної інфраструктури» готується викладацьким складом кафедри та подається на розгляд завідувачу кафедри за декілька місяців до початку виконання курсової роботи.

Теми курсових робіт повинні відображати актуальні питання щодо захисту об'єктів критичної інфраструктури, застосування та розробку автоматизованих систем та комплексів, використання методів та моделей для виявлення та прогнозування сучасних кіберзагроз, розробку або використання необхідного програмного забезпечення щодо захисту інформації на об'єктах критичної інфраструктури.

Питання, що пропонується аналізувати та висвітлювати у курсових роботах, можуть бути виконуватися студентами на підставі проведення наукових досліджень, що здійснюються співробітниками кафедри відповідно до наукової роботи кафедри та центру кібербезпеки Навчально-наукового інституту інформаційної безпеки та стратегічних комунікацій.

Тематика курсових робіт повинна оновлюватися кожний навчальний рік, враховуючи зміни до питань робочої навчальної програми дисципліни «Кіберзахист об'єктів критичної інфраструктури», особливостей та змін до нормативних документів, які регламентують порядок впровадження, експлуатації та супроводження необхідного програмного забезпечення, що використовується на об'єктах критичної інфраструктури.

Питання, що розглядаються у курсових роботах обговорюється на засіданні кафедри та після затвердження керівника курсової роботи передається на розгляд студентам.

Студент самостійно може запропонувати тему курсової роботи, в разі якщо її тематика співпадає з питаннями та завданнями навчальної програми дисципліни «Кіберзахист об'єктів критичної інфраструктури». У такому випадку тема повинна обговорюватися на засіданні кафедри та затверджуватися у встановленому порядку.

Орієнтований перелік тем курсових робіт з дисципліни «Кіберзахист об'єктів критичної інфраструктури» наведений у таблиці 1

Таблиця 1

Перелік тем курсових робіт з дисципліни «Кіберзахист об'єктів критичної інфраструктури»

№ з/п	Назва теми курсової роботи
1	Розробка компонентів інформаційного забезпечення автоматизованої системи діагностики кіберзагроз об'єкта критичної інфраструктури

2	Інформаційно-аналітична система прогнозування вразливостей та загроз інформаційної безпеки об'єкта критичної інфраструктури
3	Удосконалення системи захисту інформації на об'єктах критичної інфраструктури
4	Механізми забезпечення захисту інформації на об'єктах критичної інфраструктури
5	Розробка методу прогнозування захисту інформації на об'єктах критичної інфраструктури
6	Методи оцінки стану захисту інформації на об'єктах критичної інфраструктури
7	Розробка підсистеми захисту інформації інформаційно-телекомунікаційної системи об'єкта критичної інфраструктури
8	Аналіз та удосконалення організаційних та технологічних заходів захисту об'єкта критичної інфраструктури
9	Удосконалення захисту систем та комплексів об'єкта критичної інфраструктури
10	Методика застосування комплексної системи захисту інформації об'єкта критичної інфраструктури
11	Аналіз та розробка напрямків щодо розвитку нормативно-правового регулювання в сфері кібербезпеки об'єктів критичної інфраструктури
12	Методи застосування політики управління ризиками інформаційної безпеки на об'єкті критичної інфраструктури
13	Оцінка політики безпеки об'єкта критичної інфраструктури
14	Аналіз та застосування засобів управління доступом користувачів до об'єктів критичної інфраструктури
15	Розробка моделі доступу користувачів до об'єктів критичної інфраструктури
16	Розробка системи автентифікації користувачів об'єкта критичної інфраструктури
17	Методика централізованого доступу користувачів до об'єктів критичної інфраструктури за допомогою групових політик домену операційної системи Windows
18	Методика застосування аудиту безпеки на об'єктах критичної інфраструктури
19	Розробка системи мережевого захисту об'єкта критичної інформаційної інфраструктури
20	Методи виявлення вторгнень в комп'ютерних мережах об'єкта критичної інфраструктури
21	Прогнозування рівня загроз для комп'ютерної мережі об'єкта критичної інфраструктури
22	Методика застосування технології віртуальних захищених мереж на об'єктах критичної інфраструктури
23	Засоби управління інформаційними ризиками для організації безпеки інформації на об'єкті критичної інфраструктури

24	Розробка метода виявлення та запобігання атакам, вторгненням на протоколи мережевих об'єктів критичної інфраструктури
25	Технологічні методи захисту компонентів баз даних на об'єктах критичної інфраструктури
26	Технологія забезпечення безпеки мережі об'єкта критичної інфраструктури з використанням міжмережевих екранів
27	Розробка комплексної системи захисту інформації об'єкта критичної інфраструктури
28	Супроводження комплексної системи захисту інформації об'єкта критичної інфраструктури
29	Метод збереження змінних (зовнішніх) пристроїв та носіїв інформації на об'єкті критичної інфраструктури
30	Розробка методики захисту інформації, що зберігається та передається, за допомогою шифрування і розміщення на з'ємних носіях об'єкта критичної інфраструктури

2.2. Етапи виконання курсової роботи

Етапи виконання курсової роботи з дисципліни «Кіберзахист об'єктів критичної інфраструктури» у таблиці 2.

Таблиця 2

Етапи виконання курсової роботи

№ з/п	Назва етапу	Терміни виконання (кількість днів)
1.	Ознайомлення із затвердженою на засіданні кафедри тематикою курсових робіт та призначених керівників	тиждень з моменту видачі завдання
2.	Вибір теми курсової роботи, отримання завдання на виконання роботи	тиждень після отримання тем
3.	Підбір та вивчення літературних та інших джерел з теми дослідження	4-5
4.	Розробка концепції та плану курсової роботи, погодження їх з науковим керівником	3-4
5.	Підготовка і подання науковому керівнику варіанту I розділу роботи	2 тижня
6.	Підготовка і подання науковому керівнику варіанту II розділу роботи	2 тижня
7.	Підготовка і подання науковому керівнику варіанту III розділу роботи	2 тижня
8.	Підготовка і подання керівнику першого варіанту всієї роботи	1 тиждень
9.	Доопрацювання роботи з урахуванням зауважень наукового керівника	1 тиждень
10.	Представлення керівнику завершеної роботи	1 тиждень
11.	Захист курсової роботи	1 тиждень

3. СТРУКТУРА ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО НАПИСАННЯ РОЗДІЛІВ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота з дисципліни «Кіберзахист об'єктів критичної інфраструктури» повинна мати чітку та продуману побудову, що відображає логіку розкриття теми, послідовно розкриває проблеми, пропонує шляхи їх вирішення, доводить ефективність запропонованих рекомендацій, завершується обґрунтованими висновками.

Загальний обсяг курсової роботи має бути в межах 35-45 сторінок формату А4 основного тексту (без урахування переліку використаних джерел і додатків).

Курсова робота складається з таких структурних елементів:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних позначень;
- вступ;
- основна частина (розділи проекту);
- висновки;
- перелік посилань (список використаних джерел);
- додатки.

В таблиці 3 приведено назви частин (розділів) курсової роботи з дисципліни «Кіберзахист об'єктів критичної інфраструктури».

Таблиця 3

Приклади назви розділів курсової роботи

Найменування структурних елементів курсової роботи
Титульний аркуш
Завдання на курсову роботу
Зміст
Вступ
Розділ 1. Аналіз актуальності розв'язуваної задачі й огляд наявних результатів.
1.1 Огляд і аналіз існуючих методів і засобів вирішення задач курсової роботи
1.2 Обґрунтування мети рішення поставленої задачі
1.3 Постановка задачі. Завдання на розробку
Розділ 2. Опис об'єкта дослідження. Пропозиції з вдосконалення шляхів, методів розв'язання проблем
2.1 Інформаційне забезпечення об'єкта дослідження
2.1.1 Структура і схеми інформаційних ресурсів
2.1.2 Схеми інформаційних потоків та баз даних
2.2 Опис інноваційних розробок та рекомендацій, які пропонуються
2.2.1. Пропозиції з вдосконалення шляхів, методів (засобів, прийомів) розв'язання проблем (питань)

2.3 Опис та характеристика програмного та апаратного забезпечення об'єкта дослідження
2.3.1 Опис структури програми
2.3.2 Опис окремих функцій, їх викликів, взаємодії компонентів програмного та апаратного забезпечення
Розділ 3. Ефективність наведених пропозицій та розробок щодо забезпечення захисту інформації об'єкта критичної інфраструктури
3.1. Заходи щодо забезпечення безпеки даних на об'єкти критичної інфраструктури
3.2. Оцінка ефективності використання пропозицій
3.3. Напрямки подальшого вдосконалення і розвитку системи захисту інформації на об'єкті критичної інфраструктури
Висновки
Список використаних джерел (мінімум 20 посилань)
Додатки (проміжні математичні докази, таблиці допоміжних цифрових даних, ілюстрації допоміжного характеру, документація програмного, інформаційного, математичного, методичного, й організаційного забезпечення, експлуатаційна документація, типові форми документів, таблиці тощо)

3.1. Титульний аркуш

Титульний аркуш оформлюється виключно згідно наведеного зразку (Додаток А).

Тема курсової роботи повинна зазначатись ідентично темі, що затверджено рішенням кафедри. У разі невідповідності робота до захисту не приймається.

Прізвище, ім'я та по-батькові автора та керівника повинні зазначатися повністю.

Поле «науковий ступінь, вчене звання або посада» заповнюються таким чином: зазначаються науковий ступінь (наприклад, «доктор технічних наук», або «кандидат технічних наук») та через кому – посада (професор, доцент, старший викладач).

Всі інші поля заповнюються керівником роботи та завідувачем кафедри.

Титульний аркуш не нумерується, але в нумерації враховується.

3.2. Зміст

У змісті курсової роботи вказуються назви всіх розділів і підрозділів (параграфів) із зазначенням початкових сторінок. Назви розділів і підрозділів повинні бути стислими і зрозумілими, літературно грамотними.

Візуально зміст курсової роботи повинен відображати ієрархію структурних елементів – перелік умовних позначень, вступ, розділи, висновки, список використаних джерел, додатки.

3.3. Перелік умовних позначень

Є необов'язковим елементом. Він складається у випадку, коли курсова робота містить маловідомі скорочення, аббревіатури, символи, специфічні

терміни. Перелік друкується двома колонками, в яких ліворуч за абеткою наводять позначення чи терміни, а праворуч – їх детальне розшифрування (тлумачення). Якщо в роботі певний термін, скорочення чи позначення повторюється менше трьох разів, його у перелік не включають, а його розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні.

3.4. Вступ

Вступ до курсової роботи розкриває сутність і стан завдання (задачі, проблеми), що вирішується, його значущість, підстави і вихідні дані для розроблення теми, обґрунтування необхідності проведення досліджень.

Вступ повинен містити такі елементи (у такому ж порядку):

Актуальність дослідження. Розкривається сучасний стан завдання (задачі, проблеми), що вирішується, обґрунтовується актуальність і доцільність його розробки для розвитку відповідної галузі науки, виробництва, особливо на користь України.

Загалом актуальність повинна виконати дві функції:

- показати місце дослідження у загальній проблемі;
- визначити, що саме у загальній проблемі є нерозв'язаним та відповідно, на спробу чого спрямована робота.

Висвітлення актуальності не повинно бути, з одного боку, багатослівним, а з іншого – формальним, таким, що лише повторює загальновідомі речі.

Мета дослідження. Визначається кінцевий результат, на досягнення якого спрямовані завдання курсової роботи. Формулюючи мету, варто чітко зазначити, що саме автор прагне розробити, удосконалити, покращити в своїй роботі.

Завдання дослідження. Зазначаються конкретні завдання, які будуть вирішуватися відповідно до визначеної мети. Як правило, це робиться у формі перерахунку (вивчити, описати, проаналізувати, дослідити, знайти шляхи, обґрунтувати, оцінити тощо). Опис розв'язання завдань становить зміст розділів курсової роботи.

Об'єкт дослідження. Визначається явище або процес, що породжує проблемну ситуацію і яке обране для вивчення і проектування.

Предмет дослідження. Визначається та частина об'єкта або аспект його функціонування, який безпосередньо досліджується. Предмет дослідження фактично визначає тему курсової роботи.

Практичне значення одержаних результатів. Подається стислий перелік тих положень (висновків, розробок, рекомендації, пропозицій), які можуть бути використані у практичній діяльності.

Структура роботи. Описується таким чином: «Курсова робота складається зі вступу, трьох розділів, поділених на підрозділи, висновків,

додатків та переліку посилань з 20 найменувань" (вочевидь, якщо додатки в роботі відсутні, вони не згадуються в описі структури роботи та зазначається дійсна кількість найменувань у списку використаних джерел).

Кожен елемент вступу повинен починатись з нового абзацу. Назви елементів повинні виділятися напівжирним шрифтом.

Загальний обсяг вступу не повинен перевищувати 3-х сторінок.

3.5. Розділ 1. Аналіз актуальності розв'язуваної задачі й огляд наявних результатів

Матеріал розділу ґрунтується на вивченні, критичному аналізі та узагальненні літературних джерел, патентних та інших матеріалів. Огляд літературних джерел з теми роботи виконують таким чином:

- загальна інженерна оцінка проблемних питань, до яких належить задача дослідження;

- критичний аналіз існуючих рішень щодо захисту інформації, які застосовуються на об'єктах критичної інфраструктури, опис їх програмних та технічних рішень;

- можливість використання аналогів для рішення поставленої задачі;

- вибір аналога або базового варіанта, які необхідні для обґрунтування курсової роботи (аналог має виконувати ту саму функцію, але може мати інший принцип дії);

- формулювання конкретних питань, що повинні бути вирішені у курсової роботі.

Перший розділ може структурно складатися з декількох підрозділів, якщо це диктується логікою викладання матеріалу. В ньому необхідно на теоретичному рівні показати, ким та коли розглядалися питання, що обрані предметом курсової роботи, які існують погляди на вирішення цих проблем, що залишилося поза увагою дослідників або вже не відповідає сучасним вимогам і тому потребує додаткового вивчення.

Необхідно на цій підставі вказати напрямок, у якому буде далі проведено дослідження, показати ті методи, що будуть застосовані для отримання необхідного результату, довести, що саме вони гарантують високу вірогідність результатів та дійсно зможуть виявити і розкрити проблеми, заявлені для дослідження.

3.6. Розділ 2. Опис об'єкта дослідження. Пропозиції з вдосконалення шляхів, методів розв'язання проблем

У розділі обґрунтовано подаються технічні характеристики або показники якості, параметри функціонування та надійності, а також інші вимоги, які висуваються до розробленого проекту з технічної, економічної та виробничої точок зору.

Зміст розділу повинен містити опис інформаційного забезпечення об'єкта дослідження, схем інформаційних ресурсів, потоків та баз даних, що застосовуються на об'єктах критичної інфраструктури.

Особливу увагу необхідно звернути на розкриття питань, що стосуються опису та характеристик програмного та апаратного забезпечення об'єкта дослідження, існуючих методів та моделей виявлення та прогнозування вразливостей та загроз захисту інформації на об'єкті критичної інфраструктури.

Необхідно також запропонувати методи рішення проблемних питань, що стосується процесів удосконалення компонентів існуючих автоматизованих інформаційних систем та комплексів, а в разі необхідності, надати проект структури нових систем щодо захисту інформації, їх логічно-структурну схему, опис головних компонентів, розробити алгоритми функціонування системи в цілому. За необхідністю представити математичну модель процесів, що відбуваються в системі при обробці даних.

Якщо в курсовій роботі передбачається розробка або застосування нового програмного забезпечення, необхідно надати опис структури програми, окремих функцій, їх викликів, взаємодії компонентів програмного та апаратного забезпечення. У додатку курсової роботи розмістити текст програми, послідовність встановлення, налагодження та тестування.

3.7. Розділ 3. Ефективність наведених пропозицій та розробок щодо забезпечення захисту інформації об'єкта критичної інфраструктури

У розділі описуються заходи щодо забезпечення безпеки даних на об'єкті критичної інфраструктури. Аргументовано повинна бути представлена оцінка ефективності запропонованих пропозицій, а також напрямки подальшого вдосконалення і розвитку системи захисту інформації на об'єкті критичної інфраструктури.

Захист даних, резервне копіювання, захист від несанкціонованого доступу повинен вміщувати рекомендації щодо елементів політики безпеки на інформаційну систему і програмний продукт, що розробляється.

Кожен ресурс або інформація повинні супроводжуватися стислим обґрунтуванням, чому їх варто відносити до конфіденційних даних. Тут слід виділити інформацію, яка потрапляє під дію Законів України "Про інформацію" та "Про захист персональних даних";

- перелік конфіденційної інформації, яка циркулює на об'єкті критичної інфраструктури, рекомендується оформити у вигляді таблиць. Відносно кожного виду інформації вказати бізнес-процеси, в яких вона використовується, необхідно вказати, чому її варто відносити до конфіденційної інформації.

3.8. Висновки

Висновки та пропозиції, що наводяться в окремому розділі курсової роботи, є стислим викладенням підсумків проведеного дослідження. Вони повинні дати чітку відповідь на запитання, чи досягнута мета, яка була сформульована у вступі, як були розв'язані задачі дослідження, яким є власний внесок здобувача вищої освіти у вирішення актуального завдання (задачі, проблеми).

Для зручності сприйняття матеріалу перед кожним пунктом (смысловим блоком) висновків рекомендується ставити порядковий номер.

Результати виконання кожного визначеного у вступі завдання повинно бути відображено щонайменше в одному окремому пункті (смысловому блоці) висновків.

3.9. Додатки

Додатки є обов'язковим елементом курсової роботи.

Додатки можуть вміщувати:

- матеріали, які переобтяжують текст основної частини курсової роботи, розмір яких не дозволяє включити їх в основний текст (рисунки, таблиці, які містять результати проведених досліджень);

- матеріали, що вміщують проміжні математичні докази, таблиці, ілюстрації допоміжного характеру, документація програмного, інформаційного, математичного, методичного, організаційного забезпечення і необхідні для повноти сприйняття отриманих результатів;

- експлуатаційна документація, типові форми документів, ілюстрації і таблиці, роздруківки програм та ін., що необхідно для більш повного обґрунтування запропонованих рішень і отриманих результатів;

Обсяг додатків не обмежується, але повинен визначатися реальним потребами дослідження.

Не потрібно включати у додатки матеріали, які не мають прямого відношення до теми курсової роботи. Якщо розміщений у додатках матеріал не є авторським, обов'язково вказувати посилання на джерело.

3.10. Список використаних джерел

Список використаних джерел слід розміщувати одним із таких способів:

- а) у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування);

- б) в алфавітному порядку прізвищ перших авторів.

Список літературних джерел розташовується після висновків, починаючи з нової сторінки. Порядкові номери описів у переліку є посиланнями в тексті (номерні посилання). При цьому нумерація джерел повинна бути суцільною, а їх кількість повинна бути достатньою для розкриття теми (на практиці, залежно від теми, мінімальна кількість використаних джерел складає 50 найменувань).

До списку входить тільки та література, яка була використана здобувачем вищої освіти в процесі виконання дослідження: закони та інші нормативно-правові акти, сучасна наукова чи навчальна література (монографії, підручники, посібники, методичні вказівки, журнальні статті тощо).

Бібліографічний опис оформлюється згідно з ДСТУ 8302:2015/

**Приклади оформлення списку літератури за ДСТУ 8302:2015
Законодавчі та нормативні документи**

Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р.: відповідає офіц. тексту. Харків: Право, 2016. 82 с.

Національна доктрина розвитку освіти: затв. Указом Президента України від 17.04.2002 р. № 347. Освіта. 2002. 24 квіт. (№ 14). С. 2–4.

Закон України «Про освіту»: чинне законодавство станом на 05 червня 2018 року: Офіц. текст. Київ: Алерта, 2018. 120 с.

Книги Однотомні видання

Один автор

Федорова Л. Д. З історії пам'яткоохоронної та музейної справи у Наддніпрянській Україні. 1870-ті – 1910-ті рр. Київ, 2013. 373 с.

Момот Т. Л. Пальчиками граємо – мову розвиваємо: Бібліотека логопеда-практика. Тернопіль: Навч. кн.– Богдан, 2018. 24 с.: іл.

Два і більше авторів

Кравченко Г. Ю., Сіліна Г. О. Інклюзивна освіта в ДНЗ. Харків: Ранок, 2018. 176 с. (Серія «Сучасна дошкільна освіта») 1 електрон, опт. Диск.

Дмитренко К. А., Коновалова М. В., Семиволос О. П., Бекетова С. В. Звичайні форми роботи – новий підхід: розвиваємо ключові компетентності: метод. посіб. Харків: ВГ «Основа», 2018. 119 [1] с.: табл., схеми, рис. (Серія «Нові формати освіти»).

Без автора

Людський розвиток в Україні: трансформація рівня життя та регіональні диспропорції: у 2 т.: кол. моногр. Київ, 2012. 436 с.

Цивільний захист у ДНЗ / упоряд.: Л. А. Швайка. Харків: Вид. група «Основа», 2018. 159[1] с.: іл. (Серія «ДНЗ. Керівнику»).

Збірники

Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ, 2012. 464 с.

Волинь – край козацький: наук. зб.: матеріали наук.-практ. конф. з пед. краєзнавства (м. Луцьк – смт Торчин – смт Рокині, 25 жовтня 2018 р.) / ред. кол.: Г. Бондаренко, О. Дем'янюк, П. Олешко. Луцьк: ВІППО, 2018. 152 с.

Матеріали конференцій, з'їздів, тези доповідей

Предметна компетентність із фізики учня Нової української школи *Неперервна освіта в модусах минулого, теперішнього майбутнього*: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Луцьк, 24–26 травня) / уклад. В. О. Савош. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 236 с.

Збірник матеріалів обласної науково-практичної конференції «Педагогічна спадщина В. О. Сухомлинського в освітньому просторі 15 Волині» – до 100-річчя від дня народження / упоряд. А. М. Луцьок. Луцьк: ВІППО, 2018. 172 с.

Багатотомні видання

Енциклопедія історії України: у 10 т. Київ: Наук. думка, 2013. Т. 10. 784 с.

Каталоги

Національна академія наук України. Анотований каталог книжкових видань 2008 року. Київ: Академперіодика, 2009. 444 с.

Автореферати дисертацій

Старовойт С. В. Видавнича діяльність Національної академії наук України у 1918—1933 рр.: автореф. дис. канд. іст. наук. Київ, 2003. 20 с.

Дисертації

Дикий О. Ю. Методика навчання військово-прикладного семиборства старшокласників у позаурочній діяльності: дис. канд. пед. наук: 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я). Луцьк, 2018. 232 с.

Стандарти

ДСТУ 3582:2013. Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Київ: Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с.

ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2016. 16 с. Рецензії Касьянов Г. Глобальна еволюція людства: культурно цивілізаційний вимір. Вісн. Книжк. палати. 2001. № 12. С. 14–15. Рец. на кн.: Шейко В. Культура. Цивілізація. Глобалізація (кінець ХІХ — початок ХХ ст.): монографія: у 2 т. Харків, 2001. Т. 1. 520 с.; т. 2. 400 с.

Частина видання

Стаття із журналу, збірника, розділ книги

Луцьок А. М. Новаторська педагогіка В. О. Сухомлинського і Нова українська школа: дослідницька робота вчителя. *Пед. пошук*. 2018. № 3 (99). С. 20–23.

Остапйовська Т. П., Остапйовський І. Є. Розвиток самоменеджменту у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського. *Наук. вісн. СНУ ім. Лесі Українки*. Сер. Пед. науки. 2018. № 2. С. 18–24.

Незалежно від кількості авторів у позатекстовому переліку бібліографічних посилань (списку літератури)

Яцків Я. С., Радченко А. І. Про ефективність видання наукових журналів в Україні. *Вісн. НАН України*. 2012. № 6. С. 62–67.

Незалежно від кількості авторів у підрядковому бібліографічному посиланні (посторінкових примітках) за умови, що в основному тексті на цій сторінці написано:

«У статті Я. С. Яцківа, А. І. Радченко «Про ефективність видання наукових журналів в Україні» опис можна подати в такому вигляді (п. 4.9 вказаного стандарту): *Вісн. НАН України*. 2012. № 6. С. 62–67.

Електронні ресурси віддаленого доступу

Опис ресурсу загалом

Наукові публікації і видавнича діяльність НАН України. Київ, 2007. URL: <http://www.nas.gov.ua/publications> (дата звернення: 19.03.2014).

Опис частини електронного ресурсу в позатекстовому переліку бібліографічних посилань (списку літератури)

Кот Н. Він учнів вчив у фізиці літати. *Пед. роздуми: електронна газ.* 2018. № 39. С. 3–4. URL: <http://vippro.org.ua/newspaper.php?id=51>

II етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформатики (м. Луцьк) 2018-2019 н. р. URL: http://nvk26.lutsk.ua/cgi-bin/newclient?contest_id=68

4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

4.1. Вимоги до оформлення

Курсова робота має бути виконаною і оформленою з додержанням усіх технічних вимог до наукових робіт. Обсяг курсової роботи повинен становити 35-45 сторінок.

Текст повинен бути щільним, без пропусків між словами, розміщується на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210 x 297 мм). Допускається використання формату А3 (297x420 мм), коли це необхідно.

Друк роботи за допомогою комп'ютера передбачає використання шрифту (текстового редактора Word, стилю Times New Roman) розміру 14 з полуторним міжрядковим інтервалом. Відступ червоного рядка 1,25 см. Друк роботи машинописним способом виконується через два міжрядкових інтервали до тридцяти рядків на сторінці. Мінімальний шрифт – 1,8 мм. Написання курсової роботи від руки не припускається.

Робота виконується і захищається виключно державною мовою.

Робота повинна бути зброшурована з використанням швидкозшивача.

Не припускається “прикрашання” тексту різними роздільними лініями, рамками, віньєтками, використання інших шрифтів (наприклад, Arial), або інших розмірів шрифту (за винятком заголовків розділів і підрозділів, а також тексту великих таблиць, якщо шрифт розміром 14 pt не дозволяє розмістити таблицю на сторінці), тощо. Можна лише виділяти суттєво значимі слова чи речення напівжирним шрифтом, курсивом, чи підкресленням, не комбінуючи їх.

Розділи починаються з нової сторінки, художнє оформлення роботи не допускається. Кожний розділ у тексті роботи повинен бути пронумерованим і мати заголовок відповідно до його назви в змісті роботи.

Розміри полів на сторінках такі: верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм, ліве – 30 мм, праве – 15 мм. Рамки на сторінці не потрібні.

Схеми, графіки, рисунки і формули повинні бути набрані на комп'ютері. При оформленні курсової роботи необхідно дотримуватися наступних вимог:

1. Назви розділів повинні бути змістовними і виділятися великими буквами, а підрозділів – рядковими, за винятком першої великої букви, з якою починається назва підрозділу. При цьому перенесення і підкреслення слів у заголовках не допускаються, крапка наприкінці заголовка не ставиться. Відстань між заголовком (за винятком заголовку пункту) та текстом має бути 3...4 інтервали (або опція “Формат/Абзац/Інтервал після” редактора Word = 32...36 pt).

2. Заголовки структурних елементів (ЗМІСТ, ВСТУП, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ) та розділів слід розташовувати посередині рядка з нового листка, а підрозділів – на тому ж листку, де закінчується попередній підрозділ, не підкреслюючи та не виділяючи (жирний та курсивний текст), з абзацного відступу.

Абзацний відступ повинен бути однаковим впродовж усього тексту і дорівнювати п'яти знакам. Перенесення слів у заголовку розділу не допускається.

Відстань між заголовком і подальшим чи попереднім текстом має бути не менше ніж два рядки. Відстань між рядками заголовку і між двома заголовками приймають такою, як у тексті. Не допускається розміщувати назву, якщо після неї на сторінці поміщено лише один рядок тексту.

3. Сторінки курсової роботи потрібно нумерувати арабськими цифрами (без знака “№”, або N, або #.), дотримуючись крізної нумерації по всьому тексту роботи. Номер сторінки проставляється у правому верхньому кутку без крапки наприкінці. Титульний аркуш і завдання на курсову роботу включаються до загальної нумерації сторінок курсової роботи. Номера сторінок починається зі змісту, ця сторінка повинна мати номер 3. На титульному аркуші номер сторінки не проставляється.

4. Розділи і підрозділи тексту, а також таблиці, схеми, графіки і рисунки нумеруються арабськими цифрами, після яких ставиться крапка. Приклад назви другого розділу:

РОЗДІЛ 2.

АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ З БЕЗПЕКИ ІНФОРМАЦІЇ

5. Рисунки, фотографії, схеми і графіки, що у цілому іменуються рисунками, а також таблиці можуть вміщуватися як на одній сторінці з машинописним текстом, так і на окремих сторінках, що мають суцільну нумерацію. При цьому рисунки і таблиці повинні розміщуватися на окремому полі листка без бічного тексту і відразу після посилання на них.

6. Якщо таблиця розташована на двох і більше сторінках, то її номер, назва і назва граф вказуються тільки на першій сторінці, а на всіх подальших друкується, наприклад “продовження табл. 2.3” або “закінчення табл.2.3”, з нумерацією граф.

7. Якщо таблиці і рисунки розміщуються упоперек сторінки, то вони повинні бути звернені до її лівого поля, вздовж якого вказуються номер і назва таблиці. Рисунки, графіки і схеми нумеруються і підписуються тільки знизу.

8. Цифровий матеріал, як правило, треба оформляти у вигляді таблиці відповідно до рис. 1.

Таблиця (номер)

назва таблиці				
Головка				

Заголовок граф
Підзаголовки граф
Горизонтальні рядки

Боковик (графа) Графи (колонки)

Рис. 1. Оформлення таблиці

Горизонтальні і вертикальні лінії, які розділяють рядки таблиці, а також лінії, що обмежують таблицю ліворуч, праворуч і знизу, можна не проводити, якщо їх відсутність не утруднює користування таблицею.

Таблицю потрібно розмістити безпосередньо після тексту, в якому вона згадується уперше або на наступній сторінці.

На всі таблиці повинні бути посилання в тексті курсової роботи. Якщо від посилання до кінця сторінки замало місця, щоб розмістити таблицю без її розриву, припускається продовжувати на цьому місці текст, а ілюстративні матеріали розміщувати з самого початку наступної сторінки.

За наявності таблиць, що доповнюють графічний матеріал, таблиці слід розміщувати після графічного матеріалу. Роботу не слід перенасичувати ілюстрованим матеріалом.

Таблиці треба нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, які наводяться в додатках.

Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, розділеного крапкою, наприклад, таблиця 2.1 – перша таблиця другого розділу. Номер таблиці розміщують праворуч над її назвою.

Таблиця повинна мати назву, яку друкують малими буквами (крім першої прописної) і вміщують над таблицею по центру. Назва повинна бути короткою і відображати зміст таблиці та використані статистичні показники.

Наприклад, якщо в таблиці (як і на рисунку!) наводяться екстенсивні показники, то перше слово і останнє (в дужках) її назви повинно вказувати на це.

Доцільно використовувати такі слова як структура, питома вага, розподіл тощо, а в дужках – в % до суми; якщо наводяться інтенсивні показники, то відповідно – рівень та в %, ‰ чи ‰. При аналізі даних за три та більше років першим словом назви таблиці (як і рисунку) буде “Динаміка...”.

Сумуючий рядок в таблиці називають “Разом”, а граф – “Всього” (виключення має тільки ознака “Стать”, коли сумуючий граф доцільно називати “Обидві статі”).

Якщо рядки або графи вийдуть за формат сторінки, таблицю ділять на частини, вміщуючи одну частину під іншою, або підряд, або переносять частину таблиці на наступну сторінку. При цьому в кожній частині таблиці повторюють її головку і боковик.

При розділі таблиці на частини допускається її головку або боковик замінювати відповідно номерами граф або рядків. При цьому нумерують арабськими цифрами графи і/або рядки першої частини таблиці.

Кожну таблицю треба супроводжувати коротким аналізом, коментарем. Термінологія та визначення показників повинні бути єдиними і відповідати стандартам, а за їх відсутності – загальноприйнятим правилам у науковій літературі.

9. Формули в тексті повинні набиратися на комп'ютері в центрі рядка. Вище і нижче формули або рівняння повинно бути залишено не менше за один вільний рядок.

Кожна формула нумерується в межах розділу арабськими цифрами, що вміщуються в круглі дужки в кінці рядка. Після написання формули необхідно розшифрувати позначення кожного символу або коефіцієнту у вигляді колонки з нового рядка. При цьому перший рядок експлікації починається зі слова “де”.

Наприклад:

$$s_i = \{I, G, C\} \quad (2.6)$$

де:

I- загальні відомості про автоматизовану інформаційну систему;

G – множина дефектів програмного забезпечення, де $G \in \{Q\}$;

C- структура автоматизованої інформаційної системи.

Посилання в тексті на формули, рисунки і таблиці необхідно вказувати повністю, наприклад: “Як видно з рис. 2.5”; “Розрахунки, виконані за формулою (2.6), свідчать про те...”; “З табл. 1.5 слідує” та ін.

Для уточнення змісту тексту, таблиці або ілюстрації курсової роботи необхідно використати примітки. Примітки розміщують безпосередньо після тексту, таблиці або ілюстрацій, до яких вони відносяться. Одну примітку не нумерують. Слово “Примітка” друкують з великої букви з червоного рядка і не підкреслюють. Після слова “Примітка” ставлять крапку і з великої букви в тому ж рядку розміщують текст примітки.

Наприклад:

Примітка. _____

Декілька приміток нумерують послідовно арабськими цифрами з крапкою. Після слова “Примітка” ставлять двокрапку і з нового рядка з абзацу після номера примітки з великої букви розміщують текст примітки.

Наприклад:

Примітка:

1. _____
2. _____

Курсова робота повинна відповідати певним вимогам за стилем викладання. Формулюючи назву теми, розділів і підрозділів, необхідно, щоб вони були ясними, чіткими, гранично стислими за формою, що відображають найбільш повну суть і зміст питань, які розглядаються в них. Матеріал повинен викладатися коротко, точно і грамотно, простою літературною мовою і не повинен містити повторень і перевантажень цитатами.

Слід вживати терміни та поняття, властиві мові наукових і оперативних документів, уникати складних граматичних зворотів, нехарактерних термінів і символів (або пояснювати їх при першому використанні в тексті). Терміни, окремі слова і словосполучення дозволяється змінювати аббревіатурами та прийнятними текстовими скороченнями, зміст яких зрозумілий з контексту.

При оформленні тексту слід правильно використовувати символи.

Так, в тексті використовується коротке тире (опція в редакторі Word – вставка, символ, спеціальні знаки), а перерахування фрагменту тексту в

стовпчик після двокрапок або сполучення слів (наприклад, соціально-економічний...) подається через дефіс.

Наприклад:

Не відноситься до державної таємниці інформація:

- про стан довкілля, про якість харчових продуктів і предметів побуту;
- про аварії, катастрофи, небезпечні природні явища та інші надзвичайні події, які сталися або можуть статися і загрожують безпеці громадян;
- про стан здоров'я населення, його життєвий рівень, включаючи харчування, одяг, житло, медичне обслуговування та соціальне забезпечення, а також про соціально-демографічні показники, стан правопорядку, освіти і культури населення;
- про факти порушень прав і свобод людини і громадянина;
- про незаконні дії органів державної влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб;
- інша інформація, яка відповідно до законів та міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, не може бути засекречена.

Особливу увагу потрібно звернути на правильність використання фактичних даних і цитування. Особливо це є важливим тоді, коли мова йде про принципи положення, де потрібні точні формулювання, обов'язкове посилання на джерела, цифри, факти або літературне видання за повною формою. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них є матеріал, який не включено до останнього видання.

Посилання на літературні джерела, нормативні документи та інші подаються у квадратних дужках у кінці абзацу або сторінки, наприклад [5, с. 28-34]; [7, с. 43], де перша цифра означає порядковий номер джерела в списку літератури, а друга – номер сторінки в цьому джерелі. Якщо джерел декілька, вони наводяться через кому, наприклад, [2, 6, 11]. Дужки не слід перенасичувати кількістю посилань (не більше 3-5).

Для критичного аналізу наукового матеріалу або підтвердження власних аргументів при посиланнях на авторитетне джерело потрібно наводити цитати. Недопустимо просте переписування літературних джерел, їх цитування без лапок і зносок, тобто цитування без посилання на автора.

Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором. Загальні вимоги до цитування такі:

- цитата на початку речення повинна починатися з великої літери, навіть якщо перше слово в джерелі починається з малої літери;
- цитата, яку включено до тексту авторського речення, починається з малої літери, навіть якщо в джерелі, звідки її взято, вона починається з великої літери;
- цитата, розміщена після двокрапки, починається з малої літери, якщо в джерелі перше слово цитати починається з великої;
- у цитатах зберігаються ті ж розділові знаки, що в джерелі, з якого цитують;

- якщо речення закінчується цитатою і наприкінці цитати стоять крапки, знак питання або знак оклику, то після лапок жоден знак вже не вживається;

- текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання;

- цитування повинно бути як можна повним, без довільного скорочення авторського тексту і його зміни (пропуск слів, пропозицій, червоних рядків, зроблених при цитуванні, допускається з відповідним позначенням трьома крапками);

- кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

- при непрямому цитуванні (перекладі, викладі думок інших авторів своїми словами), яке дає значну економію тексту, потрібно бути гранично точним у викладі думок автора, коректним відносно оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело;

- цитування не повинно бути ні надмірним, ні недостатнім, бо і те і інше знижує рівень наукової роботи: надмірне цитування справляє враження компілятивності праці, а недостатнє – знижує наукову цінність викладеного матеріалу;

- якщо необхідно показати ставлення автора курсової роботи до окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання;

- якщо автор курсової роботи, наводячи цитату, виділяє в ній деякі слова, робиться спеціальне застереження: ставиться крапка, потім коротке тире і вказуються ініціали автора, а весь текст застереження вміщується в круглих дужках, наприклад, (курсив наш. – Г.Х...), (підкреслено мною. – Г.Х...), (розрядка моя. – Г.Х ...)

Допускається наводити посилання у виносках, при цьому її оформлення повинно відповідати бібліографічному опису за переліком посилань з вказівкою номера. Виноски визначаються порядковими арабськими цифрами (нумерація в межах сторінки) з дужкою. Текст виноски, який містить пояснення з посиланням на джерело, розміщують у нижній частині листка під межею.

У тексті курсової роботи не повинно бути виразів типу: “я вважаю”, “мені здається”, “у нас прийнято“, “на мою думку” та ін. Замість них рекомендуються вирази: “на думку автора“, “видається доцільним”, “як видно з наведеного аналізу” та ін.

Не рекомендується залишати в рядку тексту одне слово, скорочення, символ, наприклад, квадратні чи круглі дужки, %, число сторінок або вираз (див. табл. ...) тощо. Схеми, графіки, таблиці повинні бути органічно пов'язані з текстом розділів курсової роботи, мати відповідні пояснення і посилання в тексті її основної частини.

Весь інший матеріал довідкового і нормативного характеру, що містить проміжні розрахунки, первинні початкові дані, результати спостережень, які наводяться, потрібно вміщувати в розділ додатків.

5. ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

5.1 Загальні положення

Захист курсової роботи відбувається прилюдно на відкритому засіданні комісії у складі завідувача кафедри та провідних викладачів кафедри кібербезпеки ЦКБ ННІ ІБ СК Національної академії СБ України.

При оцінюванні захисту курсової роботи враховуються: якість виконаної роботи, ступень самостійності роботи автора і проявлена ним ініціатива; оформлення курсової роботи, якість проведених розрахунків, графічних робіт, оригінальність, зв'язність викладання і вміння висловлювати думки, володіння науково-технічною термінологією спеціальності.

5.5. Критерії оцінювання курсової роботи

При оцінюванні курсової роботи слід зважати на те, що здобувач повинен уміти:

- працювати з інформаційними джерелами (законодавчою і нормативною базою, науковою спеціальною літературою);

- аргументовано викладати матеріал, обґрунтовувати проектні рішення за видами забезпечення;

- використовувати інструментарій для розробки, тестування та супроводження програмного забезпечення;

- робити висновки.

Оцінювання якості підготовки курсової роботи здійснюється за модульно - рейтинговою системою.

Максимальний рейтинг складається із середнього арифметичного оцінювання в балах за всіма критеріями комісією (таблиця 4), та виставляється під час захисту роботи і переводиться в оцінку за схемою нарахування рейтингу:

Таблиця 4

Критерії оцінювання курсової роботи комісією

90—100	A	відмінно	зараховано
84—89	B	добре	
75—83	C		
65—74	D		
60—64	E	задовільно	
35—59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1—34	F	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

Форма титульного аркушу

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ
ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ
ЦЕНТР КІБЕРБЕЗПЕКИ

КАФЕДРА КІБЕРБЕЗПЕКИ

(повна назва кафедри)

256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності/256.04
Національна безпека (забезпечення державної безпеки в інформаційній сфері)
(шифр і назва напрямку підготовки або спеціальності)

КУРСОВА РОБОТА

на тему _____

Виконав _____
(Підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

(Резолюція «До захисту»)

Київ – 202_ року

Форма аркуша завдання на курсову роботу.

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ
ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ
ЦЕНТР КІБЕРБЕЗПЕКИ
КАФЕДРА КІБЕРБЕЗПЕКИ
(повна назва кафедри)

256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності/256.04
Національна безпека (забезпечення державної безпеки в інформаційній сфері)
(шифр і назва напрямку підготовки або спеціальності)

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Завідувач кафедри _____
(підпис)

« ____ » _____ 202_ р.

**ЗАВДАННЯ
НА КУРСОВУ РОБОТУ**

Здобувачу вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема курсової роботи _____

2. Термін здачі закінченої роботи « ____ » _____ 202_ р

3. Вихідні дані до курсової роботи _____

4. Перелік питань, що потребують розробки _____

Дата видачі завдання _____

Керівник курсової роботи _____
(підпис) (посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Завдання прийняв до виконання _____
(підпис)

